

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Arbeidsutvalget for kommunesammenslåing Ørland og Bjugn kommuner	
	Fellesnemnda - Ørland og Bjugn kommuner	

UTREDNING ORGANISERING AV PP-TJENESTEN

Prosjektleders innstilling

Ørland Bjugn PPT legges ned som IKS fra 01012020. PP-tjenesten i Ørland Bjugn PPT legges inn som en egen enhet i oppvekstsektoren direkte underlagt oppvekstsjefen.

Sakens bakgrunn og innhold

Bjugn og Ørland PPT er et interkommunalt selskap eid av Bjugn og Ørland kommuner. Kontoret er lokalisert i Botngård i Bjugn og PPT for videregående opplæring holder til i de samme lokalene.

Bjugn og Ørland PP-tjenesten arbeider med utredning og oppfølging og gir konsultasjoner og veiledning med barn og unge i førskolealder og i grunnskolen, og skal være en lett tilgjengelig veiledningstjeneste for foreldre/foresatte. PP-tjenesten er også sakkyndig instans ved vurdering om voksnes rett til opplæring på grunnskolens nivå.

Bjugn og Ørland PPT er barnehagenes og skolenes støttesystem ved kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling, og kommunenes sakkyndige instans i opplæringsspørsmål.

Bjugn og Ørland PPT har som kompetansebedrift utviklet god kompetanse på områdene; språkutvikling, skrive- og leseopplæring, regneferdigheter, læringsstrategier, læringsmiljø, klasse- og ledelse, samt arbeidet med innføring og drifting av Olweusprogrammet mot mobbing i mer enn 10 år.

To av stillingene ved Bjugn og Ørland PPT har hatt et særskilt ansvar for å utvikle og arbeide med disse kompetanseområdene i seks kommuner på Fosen (Osen, Roan, Åfjord, Rissa, Bjugn og Ørland) i samarbeid med PPT for Nord-Fosen og PPT for Rissa. En samarbeidsavtale mellom de 6 Fosen-kommunene som regulerte samarbeidet mellom kommunene og PP-tjenestene på Fosen opphørte i 2018. Avtalen ble sagt opp av Rissa kommune og ikke fornyet av Indre Fosen kommune. Målsetningen med samarbeidet var å styrke PP-tjenestenes samlede kompetanse i Fosen-regionen slik at alle tjenestene kunne utføre forventet arbeid på en kvalitativt god måte. Av samme grunn er det nå etablert en ny samarbeidsavtale. Den nye avtalen er mellom PPT for NordFosen og Bjugn og Ørland PPT IKS. Avtalen regulerer faglig samarbeid, økonomi og omfang av samarbeidet, og strekker seg til 01.01.2020.

PP-tjenesten er organisert som et interkommunalt selskap der Bjugn og Ørland kommuner eier 50% hver. Når vi nå nye Ørland blir en kommune fra 01012020 må det vedtas en ny

organisering. I henhold til delegasjonsreglementet er det politisk nivå som skal beslutte framtidig organisering av denne tjenesten.

Om tjenesten

PP-tjenesten skal hjelpe barn, elever, lærekandidater, lærlinger, praksisbrevkandidater og voksne med behov for særskilt tilrettelegging. Hensikten er at de får et inkluderende, likeverdig og tilpasset pedagogisk tilbud. PP-tjenesten skal også hjelpe barnehager og skoler med å legge til rette for barn og elever med særskilte behov.

Beskrivelse av ppt er hentet fra utdanningsdirektoratet sine hjemmesider

Oppgaver

PP-tjenestens mandat er regulert i [opplæringsloven § 5-6](#) og [barnehageloven § 19 c](#).

PP-tjenesten har både system- og individrettede arbeidsoppgaver. Det er viktig at oppgavene ses i sammenheng, og barn og elever med særlige behov skal ivaretas før tjenesten utfører andre oppgaver som for eksempel å bistå i skolemiljø saker etter kapittel 9 A.

Systemrettede oppgaver

PP-tjenesten skal hjelpe barnehager og skoler med kompetanse- og organisasjonsutvikling slik at de tilrettelegger for barn, elever, lærekandidater, lærlinger, praksisbrevkandidater og voksne med særskilte behov.

I følge rammeplanen skal barnehagen tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også for barn som har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.

I følge opplæringsloven § 1-3 skal opplæringen tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte eleven, lærlingen, praksisbrevkandidaten og lærekandidaten.

PP-tjenesten skal samarbeide med barnehagene og skolene om tidlig innsats og forebygging. Tjenesten skal gi generell støtte til god faglig og sosial utvikling for barn og elever.

Det systemrettede arbeidet kan foregå i:

- et tverrfaglig samarbeid
- barnehage og skole
- avdelingen/gruppen/på trinnet

Arbeidet kan foregå ved deltakelse i møter, samtaler og andre rådgivningsaktiviteter.

Noen eksempler på hva PP-tjenestens systemrettede arbeidsoppgaver kan være:

- bistå i utviklingsprosjekter på kommunalt og fylkeskommunalt nivå, for eksempel Språkløyper og Vurdering for læring
- bistå i tverrfaglige samarbeidsfora, for eksempel tverrfaglige team og tidlig innsatsteam
- gi informasjon om andre aktuelle hjelpeinstanser
- bistå i individsaker som kan styrke barnehagens og skolens generelle kompetanse til å oppdage vansker tidligere og sette i verk tiltak på et tidligere tidspunkt
- bistå, holde innlegg, arrangere møter for foreldre, pedagoger, lærere og ledere om faglige og sosiale temaer, for eksempel om bruk av digitale hjelpemidler, alternativ- og supplerende kommunikasjon, psykososial utvikling
- bistå, utarbeide rutiner, holde innlegg, arrangere møter for pedagoger, lærere og ledere om strukturelle- og organisasjonsmessige temaer, for eksempel om individuelle opplæringsplaner, bruk av kartleggingsverktøy, spesialpedagogiske regler og rutiner

Oversikten inneholder eksempler og er ikke uttømmende

Individrettet arbeid

Hvis det er bekymringer rundt et barns eller elevs utvikling eller læring, kan dette drøftes anonymt med PP-tjenesten før det blir en formell sak i form av en henvisning.

Etter henvisning skal tjenesten utarbeide sakkyndige vurderinger blant annet i disse sakene:

- spesialpedagogisk hjelp før opplæringspliktig alder (barnehageloven § 19 a)
- tegnspråkopplæring før opplæringspliktig alder (barnehageloven § 19 h)
- tidlig skolestart (opplæringsloven § 2-1 tredje ledd)
- utsatt skolestart (opplæringsloven § 2-1 tredje ledd)
- fritak fra opplæringsplikten (opplæringsloven § 2-1 fjerde ledd)
- spesialundervisning (opplæringsloven § 5-1, § 4-2 siste ledd)
- tegnspråkopplæring i grunnskolen og i videregående opplæring (opplæringsloven §§ 2-6 og 3-9)
- punktskriftopplæring m.m. i grunnskolen og i videregående opplæring (opplæringsloven §§ 2-14 og 3-10)
- alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) (opplæringsloven §§ 2-16, 3-13 og 4A-13)
- spesialundervisning for voksne på grunnskolens område (opplæringsloven § 4 A-2)
- inntak til et særskilt utdanningsprogram i videregående opplæring (forskrift til opplæringsloven § 6-16)
- unntak fra kravet til bestått i inntil to av fellesfagene for å få utstedt fag- og svennebrev (forskrift til opplæringsloven § 3-67 fjerde ledd)
- utvidet opplæringstid i videregående opplæring (opplæringsloven § 3-1 femte ledd)

Oversikten inneholder eksempler og er ikke uttømmende.

Elever over 15 år, foreldre, barnehager, skoler og andre tverrfaglige tjenester kan ta kontakt med PP-tjenesten for råd og veiledning. I følge [Barnekonvensjonen artikkel 12](#) skal barnet eller eleven bli hørt og få gi uttrykk for sine synspunkter. Dette gjelder også for voksne som kontakter tjenesten.

Dersom det gjelder henvisning til PP- tjenesten for vurdering av barnet/elevens behov for spesialpedagogisk hjelp eller spesialundervisning er det kommunen eller fylkeskommunen, i et samarbeid med foreldrene/eleven, som sender henvisning til PP- tjenesten. Det skal foreligge et samtykke fra foreldrene/eleven før kommunen/fylkeskommunen sender en henvisning for sakkyndig vurdering.

PP-tjenesten kan samarbeide tverrfaglig på lokalt nivå, for eksempel med helsetjenesten eller barneverntjenesten, og på statlig nivå med for eksempel Statped eller psykiatriske tjenester.

Kvalitetskriterier for ppt

Udir peker nærmere på noen kvalitetskriterier for tjenesten.

PP-tjeneste hjelper barnehagen og skolen med å legge til rette tilbudet for barn og unge.

PP-tjenesten skal ha kompetanse til;

å utføre sakkyndig arbeid for barn, unge og voksne

å hjelpe barnehagen og skolen i arbeidet med organisasjons- og kompetanseutvikling

For å utføre disse lovpålagte oppgavene er det viktig at PP-tjenesten har den nødvendige kompetansen. Det er kommunen og fylkeskommunen som har ansvaret for at PP-tjenesten har denne nødvendige kompetansen.

Disse punktene kan ligge til grunn for å støtte opp under dette kriteriet

PP-tjenesten er tilgjengelig og medvirker til helhet og sammenheng
PP-tjenesten skal være tilgjengelig for sine målgrupper og medvirker til helhet og sammenheng i tiltak for barn, unge og voksne med særskilte behov. Å være tilgjengelig innebærer å bidra med kompetanse, rettleiing, råd og hjelp. PP-tjenesten gir òg informasjon til målgruppene, slik at de vet hvordan de kan få hjelp, og når de kan vente å få hjelp. De får vite hvilke muligheter de har til å påvirke og gi tilbakemelding om kvaliteten på tilbudet som de får.

PP-tjenesten arbeider forebyggende

PP-tjenesten skal hjelpe barnehagen og skolen i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling. De skal legge til rette barnehagetilbudet for barn med særskilte behov, og opplæringa for elever med særskilte behov.

Forebyggende arbeid innebærer at PP-tjenesten bidrar til at barnehager og skoler kommer i forkant av problem og lærevansker ved å sette i gang tiltak. Det kan være universelle tiltak eller spesielle tiltak for barnehager eller skoler med utfordringer.

PP-tjenesten bidrar til tidlig innsats

Tidlig innsats kan være innsats på et tidlig tidspunkt i et barns liv og å gripe inn tidlig når problem oppstår eller blir avdekte før opplæringspliktig alder, eller i løpet av grunnopplæringa.

PP-tjenesten, sammen med kommunen, fylkeskommunen, barnehagen og skolen, bidrar til å sette inn tiltak ved å utarbeide sakkyndig vurdering innen rimelig tid.

Aktuell nasjonal debatt om pp-tjenestens utvikling

Nasjonal ekspertgruppe, ledet av professor Thomas Nordahl, mener lovfestet rett til spesialundervisning er nødvendig. (Hentet fra artikkel i Utdanningsnytt fra april 2018)

Ekspertgruppen foreslår en radikal desentralisering av pedagogisk-psykologisk tjeneste og statlig spesialpedagogisk støttesystem.

Nordahl utaler til utdanningsnytt at hele 80 prosent av årsverkene i pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) går med til å skrive sakkyndige rapporter. Deretter får rundt 60 prosent av elevene i grunnskolen hjelp av en ufaglært assistent. Det er ikke godt nok.

Nordahl er professor ved Senter for praksisrettet utdanningsforskning (SEPU) ved Høgskolen i Hedmark. Han har lagt fram forslag til omfattende endringer av organiseringen av spesialpedagogiske tiltak som gis til barn i barnehage og elever i grunnskolen og videregående opplæring.

Ekspertgruppen mener at det pedagogiske personalet i barnehager og skoler har behov for mer veiledning og støtte der de er. Barn i barnehagen og elever i grunnskolen må få tidligere tiltak enn i dag, og flere må få kvalifisert hjelp. Arbeidet med å lage sakkyndige vurderinger på individnivå tar altfor mye av kapasiteten til PPT, mens det skjer lite og noen ganger ingenting i etterkant av at vedtak om et spesialpedagogisk tiltak er fattet, sier Nordahl til Utdanning.

Han peker på at mange av de ansatte i PPT har en kompetanse som kan gjøre dem til gode veiledere for det pedagogiske personalet i barnehager og skoler.

Vil avvikle retten til spesialundervisning

Ekspertutvalget foreslår å avvikle den lovfestede retten til spesialundervisning og en omfattende desentralisering gjennom å ta ressurser fra statlig spesialpedagogisk støttesystem (Statped) og flytte disse ned på kommunalt og fylkeskommunalt nivå. Samtidig vil de flytte ressurser fra PPT ut på barnehage- og skolenivå.

Nordahl sier det fortsatt er en forsvinnende liten del av ressursene i PPT som brukes til å jobbe systemisk.

Ekspertgruppens forslag har nå vært på høring. Hele rapporten kan leses her

<https://nettsteder.regjeringen.no/inkludering-barn-unge/files/2018/04/INKLUDERENDE-FELLESSKAP-FOR-BARN-OG-UNGE-til-publisering-04.04.18.pdf> og høringsuttalelsene kan leses her; <https://www.udir.no/om-udir/hoyringar/#211>.

Stortingsmelding om tidlig innsats og inkluderende fellesskap

Kunnskapsdepartementet er i gang med et stortingsmeldingsarbeid om tidlig innsats og inkluderende fellesskap. Meldingen skal legges frem for Stortinget høsten 2019. Meldingen skal bygge videre på stortingsmeldingene [Meld. St. 19 \(2015–2016\) Tid for lek og læring - Bedre innhold i barnehagen](#) og [Meld. St. 21 \(2016–2017\) Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen](#). Den skal omfatte både barnehage, skole og SFO, og følge opp forslag og ny kunnskap fra ulike ekspertgrupper. Meldingen skal spesielt følge opp og vurdere forslagene i ekspertgrupperapporten [Inkluderende fellesskap for barn og unge \(Nordahl-rapporten\)](#) og [Stoltenberg-utvalget](#) om kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner som [ble levert 1. februar 2019](#). Andre aktuelle temaer som overgang barnehage – skole/SFO - ungdomstrinn - videregående, SFO, og tverrfaglig samarbeid vil også inngå i meldingen. Videre skal meldingen skissere hvilke mål, prinsipper og helhetlig grep som bør ligge til grunn for at tilbudet i barnehage og skole kan bli bedre.

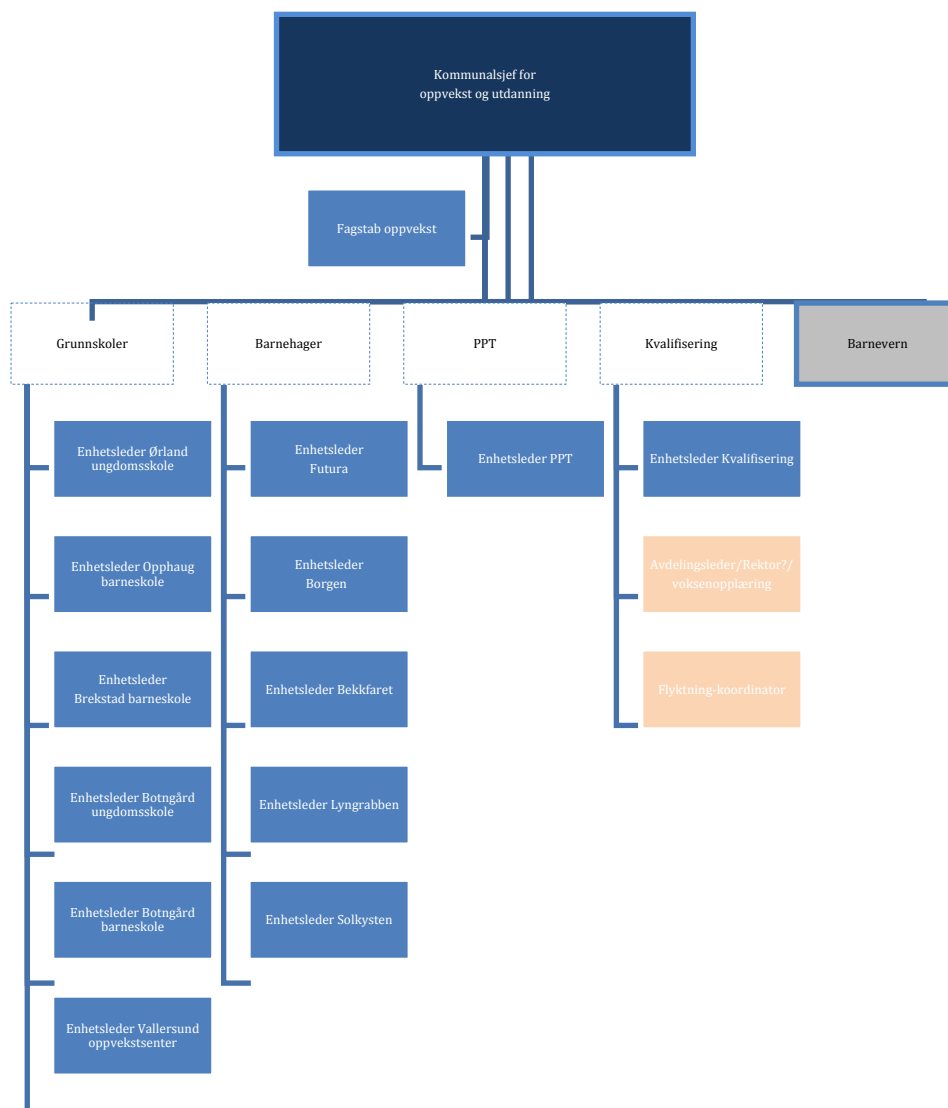
PPT Som interkommunalt selskap opphører 01012020

Ørland og Bjugn PPT IKS er et interkommunale selskap (IKS) som er heleid av nye Ørland fra 01012020.

Når to kommuner som begge er eiere i samme IKS slår seg sammen, vil det etter IKS-loven vurderes som et eierskifte etter iksl. § 26. «Eierskiftet» skjer ved at den nye kommunen overtar rettigheter og forpliktelser fra de kommunene som inngår i den nye kommunen. At eierandeler/deltakerandeler og rettigheter kan overføres følger av kontinuitetsprinsippet, som sier at all kommunal virksomhet skal fortsette i den nye virksomheten. Det følger også av alminnelig kontraktsrett.

I dette aktuelle selskapet eier nye Ørland kommune 100% av selskapet og følgelig vil selskapet som interkommunalt selskap opphøre og det kan legges ned fra 01012020. Det er imidlertid opp til fellesnemda å bestemme hvilken organisasjonsform man ønsker for pp-tjenesten framover.

Organisasjonskart for oppvekst med foreslått plassering av pp-tjenesten

Vurdering av organisering

Ørland og Bjugn PPT IKS slutter å eksistere som et interkommunalt selskap da eierkommunene blir til en ny kommune.

Det følger av dette at vi må foreslå en ny organisering av pp-tjenesten. Prosjektleder og oppvekstsjef er ønsket at ppt legges i den administrative styringslinjen til oppvekstsjefen. Ved å legge ppt som en egen enhet i oppvekst og fortrinnsvis samlokalisert med fagstab vil vi samle fagfolkene og i enda sterkere grad legge til rette for samarbeid på tvers i fagmiljøene. Vi mener ekspertgruppens uttalelser peker i en faglig retning for pp-tjenesten mot mer samhandling med enheter og en retning med mindre diagnostisk arbeid og mer systemrettet fokus. Vi mener at en organisering under felles ledelse fra oppvekstsjefen i nye Ørland vil styrke samarbeidet på oppvekstområdet og tydeliggjøre nettopp helhetssynet i oppvekstløpet som også har vært lagt til grunn for valgt organisering på feltet for øvrig.

Det er ønskelig å videreføre fagfellesskap med videregående skole og det er ønskelig og fortsette samarbeidet med andre kommuner.

Vedlegg:

1 Kommentar til utredning organisering av PP-tjenesten